

Kadınların Kendileri Cemaat Yapması Uygun mudur?

Soru: Kadınların cemaati câiz midir? Kadınların kendileri cemaat yapmalarının hükmü nedir? Kadınlar kendi aralarında evlerde yahut farz vakit cemaati dışında camilerde buldukları zamanda cemaat yapabilirler mi?

Cevap: “Hanefi mezhebine ait fıkıh kitaplarında sadece kadınlardan oluşan bir cemaatin mekruh olacağı bildirilmektedir.”^[1] Delil olarak da Efendimiz Aleyhissalatü vesselam’ın *بيوتهن خير لهن* “Evler(de kılmalar)i onlar için daha hayırlıdır”^[2] hadis-i şerifini göstermektedirler.

İmam et-Tahavi’in ‘**Muhtasar**’ını şerh eden “**el-Cessas**” ondan namazın cemaatle kılınmasının erkeklere farz(-ı kifaye) olduğunu ve bazılarının kılmasıyla ötekilerin üzerinden bu farziyetin düşeceğini naklettikten sonra, kadınlar üzerine bu şekilde bir farziyetin olmadığı şeklinde bir ruhsat nakletmektedir.^[3] Yani el-Cessas’ın bu naklinden anlaşılan İmam et-Tahavî’nin kadınların cemaatle namaz kılmayı mekruh görmediğidir. Bu da İmam et-Tahavi’nin âsâra tutunmayı daha çok üslup edinen bir ilmi anlayışa sahip olmasından kaynaklanabilir.

Kadınların Cemaati Hakkında

Nitekim **Hazreti Aişe**^[4] ve **Hazreti Ümmü Seleme**^[5] (Radıyallahu Anhuma)’nın kadınlara imamlık yaptığı rivayetlerde mevcuttur. “**Şerhu’l-Mecma**” isimli kitaptan konu hakkında nakil yapan **Ali el-Kari**, bu durumun kadınların cemaat yapmasının müstehap sayıldığı dönemlere ait olduğunu bildirmekte ve daha sonra bunun nesh edildiğini belirtmektedir.^[6]

Bütün bunlarla beraber, mahza kadınlardan oluşan bir cemaatin fitne oluşturması ve imamın öne geçmesi ile kadınlara farz olan hicap emrinin ihlal edilmesi gerekçesiyle mekruh olacağı izahtan varestedir. Hazreti Aişe rivayeti vb. rivayetler ise İslâm’ın başlangıcına hamledilmiştir.^[7]

^[1] *El-Mavsili, el-İhtiyar li Ta’lilil Muhtar I/207 er-Risaletu’l-Alemiyye, Beyrut 2009 B.I*

^[2] *İbn Huzeyme, es-Sahih, III/93 No:1684, Hakim, el-Müstedrek I/209 Daru’l-Marife Beyrut-Lübnan*

^[3] *El-Cessas, Şerhu Muhtasaru İhtilafi’l Ulema, I/263 Daru’l Beşairi’l-İslâmiyye*

[4] Abdurrezzak, *el-Musannef III/141, ez-Zeylai, Nasbu'r-Raye 2/31*

[5] Abdurrezzak, *el-Musannef III/140*

[6] Ali el-Kari, *Fethu Babi'l-Înaye, I/269, Daru'l Kütübi'l- İlmiyye Beyrut 2009 B.I*

[7] Burhaneddin el-Merğînânî, *El-Hidaye Şerhu Bidayeti'l Mübtedî, I/70 Daru'l-Erkam*